

Sygn. akt II Cz 334/13

POSTANOWIENIE

Dnia 05 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski

Sędziowie: SO Marzenna Ernest (spr.)

SO Małgorzata Grzesik

po rozpoznaniu w dniu 05 września 2013 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi wierzyciela M. B. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim – postanowienie z dnia 13 września 2012 r. sygn. akt KM 1482/12 w części dotyczącej ustalenia opłaty egzekucyjnej i wezwania wierzyciela do jej uiszczenia

z udziałem dłużników D. T. i R. T.

na skutek zażalenia Komornika Sądowego na postanowienie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt I Co 4112/12

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Stargardzie Szczecińskim do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Sygn. akt II Cz 334/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim zmienił postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim J. O. z dnia 13 września 2012 roku w sprawie KM 1482/12 w ten sposób, iż uchylił je w części dotyczącej ustalenia opłaty egzekucyjnej stosunkowej (5%) w kwocie 1 963,01 zł oraz wezwania wierzyciela do jej uiszczenia (pkt I); odstąpił od obciążania dłużników kosztami postępowania skargowego (pkt II).

Uzasadniając Sąd Rejonowy wskazał, że skarga wierzyciela, dotycząca ustalonej przez Komornika opłaty egzekucyjnej stosunkowej w kwocie 1 963,01 zł okazała się zasadna, jednakże z innych przyczyn, niż wskazywał skarżący.

Zgodnie z treścią przepisu art. 49 ust. 2 zd. 1 w zw. z art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela, w razie niecelowego wszczęcia egzekucji, komornik pobierał od wierzyciela opłatę stosunkową w wysokości 5 % wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Z uwagi jednak na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 roku, w którym stwierdzono, iż „Art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376) przez to,

że w każdym wypadku umorzenia na podstawie art. 823 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) zawieszono wcześniej postępowania egzekucyjnego przewiduje pobieranie od dłużnika opłaty stosunkowej w wysokości nie niższej niż 1/10 wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.”, od dnia 04 lipca 2012 roku, to jest od dnia ogłoszenia powyższego wyroku, brak jest podstawy prawnej do naliczania opłaty stosunkowej określonej w art. 49 ust. 2 zdanie 1 ww. ustawy. Tym samym zaskarżone postanowienie komornika w części dotyczącej ustalenia opłaty egzekucyjnej stosunkowej w kwocie 1 963,01 zł należało uchylić.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 767 k.p.c. oraz na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. orzeczono jak w pkt I sentencji.

Sąd postanowił, w oparciu o treść przepisu art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odstąpić od obciążania dłużników kosztami postępowania skargowego, bowiem skarga wierzyciela wprawdzie okazała się ostatecznie zasadna, jednakże w ocenie Sądu dłużnik nie miał żadnego wpływu na uchybienie organu egzekucyjnego, stanowiącego podstawę do zmiany zaskarżonego postanowienia komornika, wobec czego orzeczono jak w pkt II sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim J. O.. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Skarżący podniósł, że wprawdzie Trybunał Konstytucyjny uznał za niekonstytucyjny przepis art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze w zw. z art. 49 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, jednakże dotyczy on wyłącznie sytuacji, gdy organ egzekucyjny umarza postępowanie w oparciu o przepis art. 823 k.p.c. czyli z mocy prawa. Skarżący wskazał, iż w przedmiotowej sprawie umorzenie nastąpiło na wniosek wierzyciela, zatem wyrok Trybunału Konstytucyjnego, na którym oparł się Sąd w zaskarżonym postanowieniu, nie znajduje zastosowania. Ponadto postanowienie wydane przez Komornika w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym jest zasadne i słusznie nakłada na wierzyciela obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej w ustalonej wysokości.

W odpowiedzi na zażalenie wierzyciel wniósł o oddalenie tego zażalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie Komornika Sądowego okazało się o tyle zasadne, iż skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy ze skargi wierzyciela Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy wydając zaskarżone obecnie postanowienie nie rozpoznał istoty sprawy.

Wierzyciel złożył skargę na czynność komornika w postaci ustalenia kosztów (opłaty stosunkowej) postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 1482/12 oraz obciążenia nimi wierzyciela, u źródeł czego legła spłata zobowiązania przez dłużników przed wszczęciem postępowania. Skarżący podniósł w treści skargi, iż nie całe roszczenie stanowiące przedmiot postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 1482/12 zostało zaspokojone przez dłużników jeszcze przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego.

Sąd Rejonowy wydając zaskarżone postanowienie uznał, iż egzekucja w sprawie KM 1482/12 została co prawda wszczęta niecelowo, albowiem dłużnicy zaspokoiли wierzyciela jeszcze przed wszczęciem postępowania, jednak uznał, iż wobec treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 r. sygn. akt P 13/11 (OTK-A 2012/6/67, Dz.U.2012/759) od dnia 4 lipca 2012 r. brak jest podstawy prawnej do naliczania opłaty stosunkowej określonej w art. 49 ust. 2 zd. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji wobec czego zaskarżone postanowienie komornika w części dotyczącej ustalenia opłaty egzekucyjnej stosunkowej w kwocie 1 963,01 zł należało uchylić.

Komornik w wywiedzionym zażaleniu podtrzymał własne twierdzenie, iż egzekucja w sprawie KM 1482/12 została wszczęta niecelowo. Nadto wskazał, iż przywołany w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wyrok Trybunału

Konstytucyjnego nie znajduje zastosowania w przedmiotowej sprawie i nie może stanowić podstawy uchylecia zaskarżonej czynności komornika.

W świetle tak zarzutów skargi, jak i obecnie wywiedzionego zażalenia, nie sposób uznać, iż Sąd Rejonowy wydając zaskarżone postanowienie rozpoznał istotę sprawy.

Otóż, słuszność ma skarżący podnosząc, że w sprawie niniejszej nie znajdzie zastosowania przywołany przez Sąd wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 r.. Wyrok ten bowiem dotyczy jedynie sytuacji umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa tj. na podstawie art. 823 k.p.c., w niniejszej sprawie zaś podstawę umorzenia stanowił wniosek wierzyciela. W tym stanie rzeczy kluczowym zagadnieniem - dla prawidłowego rozpoznania niniejszej sprawy - jest rozstrzygnięcie, czy w rzeczy samej egzekucja w sprawie KM 1482/12 została przez wierzyciela zainicjowana celowo, czy też na skutek spłaty zobowiązania przez dłużników jeszcze przed wszczęciem postępowania, to właśnie wierzyciel winien zostać obciążony kosztami prowadzonego bezprzedmiotowo postępowania egzekucyjnego.

W ocenie Sądu Okręgowego - Sąd Rejonowy nie pochylił się dość wnikliwie nad rozważeniem owej kwestii niecelowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego, zwłaszcza zaś w kontekście zarzutów wywiedzionej przez wierzyciela skargi. Sąd Rejonowy w ogóle nie ustosunkował się do twierdzeń wierzyciela, iż część roszczenia dochodzonego w sprawie KM 1482/12 została zaspokojona przez dłużników już w toku prowadzonej przeciw nim przymusowej realizacji posiadanych tytułów wykonawczych. Z akt egzekucyjnych KM 1482/12 wynika, iż w dniu 14 stycznia 2011 r. dłużnicy uiszcili na rzecz wierzyciela kwotę 25 636,00 zł. Wniosek egzekucyjny dotyczył dwóch tytułów wykonawczych z czego jeden w postaci postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie II Cz 1253/11 datowany jest na 31 października 2011 r. Oznacza to co najmniej, iż tytuł ten nie mógł zostać zaspokojony wpłatą dłużników dokonaną w dniu 14 stycznia 2011 r., wówczas bowiem wskazany tytuł wykonawczy (egzekucyjny) jeszcze nie istniał. Sąd Rejonowy w ogóle nie dostrzegł twierdzeń wierzyciela, iż dopiero w dniu 5 i 11 września 2012 r. dłużnicy zaspokojili roszczenie tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami.

W tym stanie rzeczy, skoro Sąd Rejonowy nie rozpoznał zarzutów skargi, wydane orzeczenie nie mogło się ostać. Dopiero bowiem właściwe ustalenie w jakim zakresie egzekucja w sprawie KM 1482/12 została przez wierzyciela wszczęta niecelowo, w jakiej części przymiotu zaś takiego przypisać jej nie sposób, pozwoli na właściwe ustalenie opłaty stosunkowej należnej komornikowi za podjęte przezeń czynności oraz oznaczenie osoby odpowiedzialnej za jej poniesienie tj. bądź wierzyciela, bądź też dłużników w odpowiedniej części.

W świetle powyższych rozważań, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Sygn. akt II Cz 334/13

Zarządzenia:

1. Odnotować i zakreślić;
2. Odpis postanowienia doręczyć:
 - pełnomocnikowi wierzyciela,
 - dłużnikom wraz z odpisem odpowiedzi wierzyciela na zażalenie,
 - Komornikowi Sądowemu wraz z odpisem odpowiedzi wierzyciela na zażalenie;
3. Akta sprawy zwrócić Sądowi Rejonowemu po nadejściu zwrotnych potwierdzeń odbioru;
4. Do zbioru.